

Praksisnotat om socialpædagogisk støtte

Til brug for temaankemøde i uge 24, 2022

Indhold

I. Indledning.....	1
II. Lovgrundlag	2
III. Generelt.....	2
IV. Betingelser for ret til hjælp - personkreds	2
V. Betingelser for hjælp – udmåling	4
Socialpædagogisk støtte er uafhængig af familiemedlemmer.....	6
VI. Tilrettelæggelse af hjælpen.....	6
VII. Grænsefladen til andre bestemmelser.....	8
Grænseflader til personlig og praktiske opgaver	8
Grænsefladen til ledsagerordningen	8
Der er ikke hjemmel til at yde socialpædagogisk støtte til behandling	9
Hjælp efter andre bestemmelser	9
Tilbud om gruppebaseret hjælp og støtte.....	9
Tilbud om individuel tidsbegrænset socialpædagogisk hjælp og støtte	9
VIII. Andre tilbud.....	10
VIII. Ophør af støtten.....	10
X. Praksis - Principmeddelelser.....	10
XI. De konkrete sager.....	16
Personkreds.....	16
Formål.....	18
Udmåling	19
Leverandørvalg.....	20

I. Indledning

Det tematiserede møde omhandler servicelovens regler om socialpædagogisk støtte.

II. Lovgrundlag

Notatet er baseret på lovbekendtgørelse nr. 170 af 24. januar 2022 om social service (serviceloven).

Uddrag af serviceloven:

§ 85. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde hjælp, omsorg eller støtte samt optræning og hjælp til udvikling af færdigheder til personer, der har behov herfor på grund af betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer.

Vejledning nr. 10284 af 11. december 2017 om socialpædagogisk bistand, støtte- og kontaktpersoner, behandling og pasning af nærtstående efter reglerne i serviceloven.

III. Generelt

Formålet med serviceloven er bl.a. at tilgodese behov, der følger af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer, jf. servicelovens § 1, stk. 1, nr. 3.

Kommunen skal, jf. servicelovens § 81, tilbyde en særlig indsats til voksne med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige problemer med det formål at

- forebygge, at den enkeltes problemer forværres,
- understøtte den enkeltes muligheder for at fastholde egne ressourcer eller fremme øget selvstændighed samt forbedre den enkeltes sociale og personlige funktion,
- forbedre mulighederne for den enkeltes livsudfoldelse gennem kontakt, tilbud om samvær, aktivitet, behandling, omsorg og pleje,
- fremme inklusion i samfundet, herunder medvirke til at øge den enkeltes mulighed for deltagelse i uddannelse, beskæftigelse og sociale relationer, og
- sikre en helhedsorienteret støtte med tilbud afpasset efter den enkeltes særlige behov i egen bolig, herunder i botilbud efter lov om almene boliger m.v. eller i botilbud efter denne lov (serviceloven).

Kommunens pligt til at yde hjælp gælder også over for personer, der ikke er i stand til at tage vare på egne interesser, jf. servicelovens § 82. Den kommunale forpligtelse til at yde støtte over for denne persongruppe gælder altså, uanset om den enkelte selv efterspørger hjælpen.

IV. Betingelser for ret til hjælp - personkreds

Tildeling af støtte efter § 85 forudsætter en betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer. Kommunen skal tilbyde socialpædagogisk støtte til borgere, der har behov for det. Det kan for eksempel være støtte til at deltage i en bestemt aktivitet eller til at udføre en bestemt funktion. Behovet skal skyldes betydelig nedsat psykisk eller fysisk funktionsevne eller særlige sociale problemer.

Borgere med betydelig nedsat psykisk eller fysisk funktionsevne eller særlige sociale problemer skal så vidt muligt kunne leve og udfolde sig på lige fod med andre.

For at en borger kan få socialpædagogisk støtte, kræver det, at borgeren er omfattet af personkredsen for støtte for hver aktivitet eller funktion.

Det kræver, at behovet for støtte skal:

- falde ind under den form for støtte, der er omfattet af bestemmelsen
- skyldes borgerens betydelige funktionsnedsættelse eller særlige sociale problemer.

Borgerens behov for støtte skal være på grund af hans eller hendes betydelige funktionsnedsættelse eller særlige sociale problemer. Det betyder, at der skal være årsagssammenhæng mellem funktionsnedsættelse eller de sociale problemer og behovet for støtte.

Det er ikke et krav, at funktionsnedsættelsen/særlige sociale problemer er varige, eller at borgeren har en diagnose. Særlige sociale problemer kan være stof- og alkoholmisbrug, eller at borgeren har særligt vanskeligt ved at begå sig socialt i samfundet. Se principmeddelelse 6-18.

Hvis borgeren på anden vis får opfyldt sit støttebehov, kan vedkommende ikke få socialpædagogisk støtte efter servicelovens § 85. Det kan fx være, fordi behovet bliver dækket i et botilbud eller et aktivitets- eller samværstilbud.

Kommunen skal ikke lave en samlet vurdering af, om borgeren er omfattet af personkredsen og herefter bredt bevilge socialpædagogisk støtte til forskellige funktioner. Kommunen skal først vurdere, at borgeren er omfattet af personkredsen i forhold til den enkelte funktion eller aktivitet.

Personkredsvurderingen skal altså ske i forhold til hver aktivitet eller funktion. Det betyder, at borgeren kan være i personkredsen for nogle aktiviteter eller funktioner, men ikke er det for andre.

Principmeddelelse 29-17:

Kommunen skal efter serviceloven tilbyde den nødvendige socialpædagogiske støtte til aktiviteter, så borgere med betydelig nedsat funktionsevne eller særlige sociale problemer så vidt muligt er i stand til at leve og udfolde sig på lige fod med andre. Det gælder uanset boform.

Kompensationsprincippet betyder, at kommunen altid skal vurdere, om borgeren allerede er kompenseret for sit behov for hjælp. I vurderingen skal kommunen inddrage, hvilken hjælp borgeren allerede modtager, og om borgeren dermed er tilstrækkeligt kompenseret.

Kommunen skal afdække formålet med den socialpædagogiske støtte

Når kommunen skal afgøre, om borgeren er omfattet af personkredsen til socialpædagogisk støtte, skal kommunen vurdere, om den hjælp, der søges om, falder ind under den form for støtte, der er omfattet af bestemmelsen om socialpædagogisk støtte, og om det er borgerens betydelige funktionsnedsættelse eller særlige sociale problemer, der er årsag til, at borgeren har behov for støtten.

Kommunen skal også afklare formålet med den aktivitet, der søges om støtte til. Dette skal ske i samarbejde med borgeren, værgen eller andre, der er relevante at inddrage i oplysningen af borgerens støttebehov.

V. Betingelser for hjælp – udmåling

Socialpædagogisk støtte kan bestå af et bredt spektrum af socialpædagogiske foranstaltninger og andre støtteforanstaltninger. Der kan f.eks. gives vejledning, rådgivning, optræning og hjælp til selvhjælp til at udføre dagligdagens gøremål m.v. Hjælpen skal tage udgangspunkt i pågældendes egne behov og forudsætninger og gives med respekt for den enkeltes integritet og værdighed. Hjælpen bør tage sigte på hjælp til selvhjælp både på det praktiske og det personlige plan.

Socialpædagogisk bistand til personer med betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller med særlige sociale problemer kan bl.a. bestå i rådgivning i forbindelse med fritids- og kulturaktiviteter m.v., opretholdelse af sociale netværk samt hjælp til administration af personlige forhold og konfliktløsning. Der kan f.eks. også være behov for hjælp til, at den enkelte kan tilrettelægge og overskue sin egen økonomi, eller støtte i forbindelse med varetagelsen af forælderrollen, herunder støtte til udvikling af færdigheder, hvis den pågældende som forælder har behov herfor. Det socialpædagogiske arbejde kan således støtte den enkelte til selv at træffe valg og til at få indflydelse på sin egen situation. Hjælpen kan også bestå af mere praktisk betonedede funktioner, som f.eks. indkøb, ledsagelse til behandling og lægebesøg, rejser, læsning af post m.v. For personer, der modtager en BPA-ordning efter § 96, kan socialpædagogisk bistand være relevant i forbindelse med optræning af færdigheder til at kunne varetage opgaverne i en BPA-ordning, jf. vejledning til serviceloven om borgerstyret personlig assistance.

Principmeddelelse 6-18:

Der kan bevilliges hjælp til både vedligeholdelse og udvikling af færdigheder til borgere med betydelig funktionsnedsættelse eller særlige sociale problemer, hvis de har behov herfor, for at de så vidt muligt kan leve et liv på lige fod med andre (kompensationsprincippet).

Der kan ydes hjælp til at åbne post og få reageret på breve, hjælp til at planlægge og overholde aftaler med fx bank, læge, jobcenter eller det psykiatriske behandlingssystem og hjælp til at bryde social isolation. Hjælpen kan ydes både i og uden for hjemmet.

Det afgørende er, at hjælpebehovet er en følge af den nedsatte funktionsevne eller de særlige sociale problemer, og at borgeren ikke er – eller kan – kompenseres på anden vis.

Kommunen kan ikke gå ud fra, at borgeren kan få hjælp fra andre myndigheder – eller andre afdelinger i samme kommune – men skal undersøge, om det faktisk er en mulighed, som borgeren kan benytte, og som kan dække borgerens behov. Der kan ydes socialpædagogisk bistand til at hjælpe borgeren med at kontakte andre myndigheder, afdelinger eller sektorer.

Til personer med betydelig nedsat psykisk funktionsevne kan socialpædagogisk støtte f.eks. bestå af støtte med henblik på at styrke den pågældendes muligheder for selv at klare dagligdagen, herunder træning i at klæde sig på, spisetræning, hjælp til indkøb m.v. Bistanden kan f.eks. også bestå af den mere omsorgsbetonede og intensive støtte til personer med betydelig nedsat fysisk og psykisk funktionsevne, hvor f.eks. den personlige omsorg og pleje kan være et mål i sig selv.

For personer med betydelig nedsat fysisk og psykisk funktionsevne vil hjælpen udover egentlig optræning og behandling kunne omfatte oplæring/genoplæring i daglige færdigheder, omsorg, støtte til udvikling af

egne ressourcer, herunder muligheder for at kommunikere og indgå i samvær med andre, bl.a. samvær med egne børn.

Afhængig af de konkrete omstændigheder vil socialpædagogisk bistand efter servicelovens § 85 kunne bestå af ledsagelse, både når der er tale om individuelle og fælles aktiviteter, herunder fritids- og kulturtilbud, aktiviteter af social karakter, aktivitets- og samværstilbud, beskyttet beskæftigelse, o.l. Det kan f.eks. være relevant for, at den pågældende kan fastholde egen identitet og opnå en mere aktiv livsudfoldelse. Der henvises til vejledning om særlig støtte til voksne om ledsagelse, jf. servicelovens § 97. Det bemærkes, at visse kommunale og regionale døgntilbud har mulighed for at tilbyde beboere med betydelig nedsat psykisk funktionsevne tilkøb af socialpædagogisk ledsagelse under ferie. Der henvises i denne forbindelse til lov nr. 649 af 8. juni 2017 om tilkøb af socialpædagogisk ledsagelse under ferie og til vejledning om tilkøb af socialpædagogisk ledsagelse under ferie.

Principmeddelelse 60-15:

Borgere med betydelig nedsat psykisk og fysisk funktionsevne eller særlige sociale problemer kan have ret til at modtage socialpædagogisk støtte under kortere ophold uden for borgerens bopæl.

Kompensationsprincippet

Kommunen skal yde den nødvendige hjælp og støtte efter servicelovens regler om socialpædagogisk støtte, så borgere med betydelig nedsat psykisk og fysisk funktionsevne eller særlige sociale problemer så vidt muligt er stand til at leve og udfolde sig som andre, der ikke har en funktionsnedsættelse. Dette gælder også, når borgere skal have støtte ved ophold uden for hjemmet. Støtten er uafhængig af boform.

Kommunen kan blandt andet bevilge støtte i form af socialpædagogiske hjælpere, der følger med borgeren på ophold uden for hjemmet.

Socialpædagogisk bistand til personer med særlige sociale problemer, herunder sindslidende, stof- og alkoholmisbrugere samt tidligere og nuværende hjemløse, kan f.eks. være rettet mod en større selvstændiggørelse og udvikling af personlige færdigheder, opretholdelse af sociale netværk, struktur i dagligdagen m.v. Målet kan være, at den pågældende i højere grad kan gøre brug af samfundets almindelige tilbud. Der kan f.eks. også være tale om støtte i forbindelse med udslusning fra en social boform efter servicelovens §§ 107-110 eller til støtte til lejere i boligafdelinger for socialt udsatte (skæve boliger).

Uanset hvilken form for socialpædagogisk støtte, der gives, er det afgørende, at hjælpen tager udgangspunkt i den enkeltes individuelle situation, nedsatte funktionsevne eller særlige sociale problemer, og at den udføres med respekt for den enkeltes selvbestemmelse, behov og ressourcer. Hjælpen skal endvidere ydes i overensstemmelse med den afgørelse, som kommunalbestyrelsen har truffet om indsatsen i forhold til den pågældende.

Hvis pågældende er forælder, kan der være behov at vurdere, om vedkommende har behov for socialpædagogisk støtte i forbindelse med varetagelsen af forælderrollen, eller om der er behov for andre former for kompensation efter servicelovens bestemmelser som f.eks. servicelovens § 83 til praktisk støtte og hjælp i hjemmet eller håndsrækninger efter servicelovens § 100, jf. vejledning om særlig støtte til

voksne. Der er her alene tale om en vurdering af, om den pågældende forælder har behov for handicapkompenserende støtte til varetagelsen af forælderrollen. Hvis der er tale om, at barnet eller den unge kan have behov for særlig støtte efter servicelovens kapitel 11, skal der foretages en børnefaglig undersøgelse efter reglerne i servicelovens § 50. Der henvises til vejledning om særlig støtte til børn og unge og deres familier.

Socialpædagogisk støtte er uafhængig af familiemedlemmer

Principmeddelelse 39-09:

Servicelovens bestemmelse om afløsning og aflastning finder alene anvendelse, når en ægtefælle, forældre eller andre nære pårørende tilkendegiver at ville passe en person med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne.

En hjemmeboende voksen, der ikke har nære pårørende, som tilkendegiver at ville passe vedkommende, har krav på personlig hjælp, omsorg og pleje efter servicelovens bestemmelse herom samt den øvrige sociale lovgivning.

Kommunen kan både udmåle hjælpen efter aktivitet eller funktion eller sætte tid på, hvor lang tid en leverandør tager om at få løst de enkelte opgaver.

Hvis kommunen vælger ikke at sætte tid på, så kan en leverandør ikke vælge at fastsætte en tid. Det betyder, at leverandøren skal sørge for, at opgaven først er løst, når der er enighed om, at borgeren har fået løst opgaven.

Hvis kommunen foretager en tidsestimering af, hvor meget hjælp borgeren skal have fx om ugen, så skal kommunen kunne forklare, hvis der er uenighed, at opgaven eller opgaverne kan løses inden for den udmålte tid.

VI. Tilrettelæggelse af hjælpen

Kommunen har ansvaret for og beslutter, hvordan den skal planlægge og udføre sine opgaver på det sociale område. Kommunen vælger, hvem der skal udføre det tilbud om støtte, som er bevilget til borgeren.

Beslutningen om, hvem der skal leverer hjælpen efter serviceloven, er som udgangspunkt faktisk forvaltningsvirksomhed.

Der er ikke frit valg af leverandør efter reglen om socialpædagogisk støtte. Kommunen beslutter, hvem der skal udføre de hjælpeopgaver, der er bevilget støtte til efter servicelovens § 85. Kommunen kan ligeledes beslutte at ændre leverandør sådan, at kommunens leverandør fremadrettet skal levere støtten til borgeren. Kommunen er ikke forpligtet til at yde hjælpen i form af en fast og kontinuerlig støtteperson.

Principmeddelelse 6-18:

Kommunen er ikke forpligtet til at yde hjælpen i form af en fast og kontinuerlig støtteperson.

Kommunen er dog forpligtet til at sikre, at støtten er tilrettelagt på en sådan måde, at borgeren får opfyldt sit behov for hjælp, og at borgeren reelt kan modtage støtten, da formålet med støtten ellers ikke kan opfyldes.

Principmeddelelse 76-17:

Kommunens beslutning om hvem, der skal udføre et tilbud om støtte eller hjælp efter serviceloven, er som udgangspunkt faktisk forvaltningsvirksomhed. Hvis beslutningen er væsentlig indgribende for borgeren, er der imidlertid tale om en afgørelse, som borgeren kan klage over til Ankestyrelsen. Det er kommunen, der skal tage stilling til, om beslutningen om valg af leverandør er faktisk forvaltningsvirksomhed eller en afgørelse.

Kommunen vælger hvem, der skal udføre det tilbud om støtte, som er bevilget.

Kommunen har ansvaret for og beslutter, hvordan den skal planlægge og udføre sine opgaver på det sociale område. Kommunen vælger hvem, der skal udføre det tilbud om støtte, som er bevilget til borgeren. Beslutningen om hvem, der skal levere hjælpen efter serviceloven, er som udgangspunkt faktisk forvaltningsvirksomhed.

Hvis borgeren nægter at modtage nødvendig bevilget støtte, skal kommunen undersøge baggrunden herfor. Borgeren har stadigvæk behov for hjælpen, selvom borgeren ikke vil modtage denne. Et eksempel kan være, at den valgte leverandør - på trods af flere forsøg på at levere socialpædagogisk støtte - ikke formår at etablere den fornødne kontakt til en borger, som har massive angstproblemer. Kommunen bør som følge af sin omsorgsforpligtelse reagere hurtigt og overveje, om leverandøren har den nødvendige fagkundskab i forhold til borgerens funktionsnedsættelse.

Hvis borgeren ønsker en anden leverandør, fordi borgeren har hørt godt om denne, og der ikke er oplysninger om, at den valgte leverandør ikke kan levere hjælpen, har kommunen ikke pligt til at yde et nyt tilbud. Borgeren kan derfor ikke fremtvinge et frit valg af leverandør ved blot at nægte at tage imod kommunens tilbud om hjælp.

Hvis beslutningen om hvem, der skal udføre støtten eller hjælpen, er væsentlig indgribende for borgeren, er der tale om en afgørelse, som borgeren kan klage over til Ankestyrelsen. Ankestyrelsen kan alene tage stilling til, om borgeren får den tilstrækkelig hjælp ved den valgte leverandør. Ankestyrelsen kan ikke i sin prøvelse pege på en anden leverandør.

Det er kommunen, der skal tage stilling til, om beslutningen om valg af leverandør er faktisk forvaltningsvirksomhed eller en afgørelse. Denne vurdering er en afgørelse i forvaltningslovens forstand, som kan påklages til Ankestyrelsen.

Principmeddelelse 21-18: Kommunen skal undersøge, om det rent faktisk er muligt at levere den socialpædagogiske støtte til borgeren under borgerens aktuelle bolig-mæssige rammer. Hvis borgeren ikke selv kan skabe de rammer, der er nødvendige for at kunne modtage støtten, skal kommunen sørge for, at rammerne for at levere støtten er til stede. Det betyder, at kommunen skal hjælpe borgeren i forhold til at finde indkvartering eller en bolig. Det er fordi, kommunen skal sikre, at borgeren får en sammenhængende og helhedsorienteret indsats, der modsvarer borgerens behov. Det er dog ikke ensbetydende med, at

kommunen er forpligtet til at skaffe en lejlighed til borgeren, hvis den bevilgede støtte kan leveres på anden vis.

VII. Grænsefladen til andre bestemmelser

Grænseflader til personlig og praktiske opgaver

Socialpædagogisk støtte bevilges til borgere, der har ressourcer til at kunne klare sig selv på nogle områder, men samtidig har behov for hjælp på andre områder. Bestemmelsen kan også anvendes til opgaver i forbindelse med egenomsorg, hvor borgeren ikke har ressourcer til at klare sig selv.

Kommunen skal først og fremmest undersøge, hvad formålet med hjælpen er, herunder hvilken type opgave der skal bevilges hjælp til.

Hvis formålet med hjælpen er, at borgeren skal have udført en opgave, der er af rent praktisk karakter, fx rengøring, skal hjælpen bevilges efter bestemmelsen om personlig pleje og praktisk hjælp i servicelovens § 83, uanset hvad borgerens hjælpebehov mere konkret består i, eller om borgeren kan deltage i udførelsen af opgaven. Det betyder, at hvis borgeren har behov for personlig pleje og praktisk hjælp i form af motivering og guidning af en hjælper ved udførelse af opgaverne, skal hjælpen bevilges efter bestemmelsen om personlig pleje og praktisk hjælp.

Hvis der er tale om personlig pleje eller praktiske opgaver, skal kommunen vurdere, om et rehabiliteringsforløb kan nedsætte behovet for hjælp.

Principmeddelelse 10-19:

Motivering og guidning ved udførelse af de praktiske og personlige opgaver kan gives efter servicelovens bestemmelse om personlig pleje og praktisk hjælp, når det har sammenhæng med udførelsen af opgaven. Det gælder i de tilfælde, hvor den motiverende snak, guidning mv. om hjælpeopgaven (fx rengøring, bad m.v.) også har forbindelse til selve udførelsen af den praktiske og personlige opgave. Hjælperen er som udgangspunkt til stede under opgaven.

Hvis der er tale om opgaver, som ikke hører under bestemmelsen om personlig pleje eller hjælp til praktiske opgaver, skal kommunen overveje, om der er et hjælpebehov efter servicelovens bestemmelse om socialpædagogisk støtte. Det kan fx være hjælp til posthåndtering, økonomi, planlægning af struktur i hverdagen, egenomsorg mv. Hjælperen behøver ikke nødvendigvis at være til stede under udførelsen af de enkelte opgaver.

Grænsefladen til ledsagerordningen

Der kan ydes socialpædagogisk støtte til ledsagelse både til selvvalgte og ikke selvvalgte aktiviteter. Det afgørende er, at borgeren som følge af sin nedsatte funktionsevne har behov for socialpædagogisk støtte ved færdene uden for hjemmet.

Principmeddelelse 52-15:

Der er ikke hjemmel i servicelovens bestemmelse om ledsagelse til, at borgere med funktionsnedsættelse selv kan vælge at anvende ordningen til aktiviteter, der er lægeordineret - eksempelvis fysioterapi i form af bassintræning eller ridefysioterapi.

Der er ikke hjemmel til at yde socialpædagogisk støtte til behandling

Principmeddelelse 63-17:

Socialpædagogisk støtte spænder over et bredt spektrum af ydelser og kan fx bestå af vejledning, rådgivning og hjælp til at udføre dagligdagens gøremål. Hjælpen bør tage sigte på hjælp til selvhjælp både på det personlige og praktiske plan. For borgere med meget betydelig funktionsnedsættelse kan den personlige omsorg være et mål i sig selv. Også meget intensiv og omsorgsbetinget støtte kan ydes i form af socialpædagogisk støtte.

Samtaler om håndtering af følelser og tanker kan bevilges som socialpædagogisk støtte, hvis det er en del af borgerens behov for eksempelvis guidning og støtte på det personlige og praktiske plan, kommunikation med det offentlige og/eller at skabe struktur i hverdagen. Hvis der derimod er tale om håndtering af følelser og tanker eksempelvis i forhold til hændelser i fortiden, kan hjælpen ikke bevilges som socialpædagogisk støtte.

Hjælp efter andre bestemmelser

Tilbud om gruppebaseret hjælp og støtte

§ 82 a. Til personer, der har nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller sociale problemer, og personer, der er i risiko for at udvikle funktionsnedsættelse eller sociale problemer, kan kommunalbestyrelsen iværksætte eller give tilskud til tilbud om gruppebaseret hjælp, omsorg eller støtte samt gruppebaseret optræning og hjælp til udvikling af færdigheder. Det er en forudsætning, at kommunalbestyrelsen vurderer, at deltagelse i sådanne tilbud vil kunne forbedre modtagerens aktuelle funktionsniveau eller forebygge, at funktionsnedsættelsen eller de sociale problemer forværres.

...

Tilbud om individuel tidsbegrænset socialpædagogisk hjælp og støtte

§ 82 b. Til personer, der har nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller sociale problemer, og personer, der er i risiko for at udvikle funktionsnedsættelse eller sociale problemer, kan kommunalbestyrelsen iværksætte eller give tilskud til tilbud om tidsbegrænset individuel hjælp, omsorg eller støtte samt tidsbegrænset individuel optræning og hjælp til udvikling af færdigheder. Tilbuddet kan gives i op til 6 måneder. Det er en forudsætning, at kommunalbestyrelsen vurderer, at tilbuddet vil kunne forbedre modtagerens aktuelle funktionsniveau eller forebygge, at funktionsnedsættelsen eller de sociale problemer forværres.

...

Kommunens afgørelser om tilbud efter § 82 a og b kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed. Men hvis borgeren vil have behandlet sagen om socialpædagogisk støtte, skal kommunen træffe afgørelse om dette, og denne afgørelse kan så påklages til Ankestyrelsen.

VIII. Andre tilbud

Kommunen er berettiget til at henvise til andre tilbud, når kommunen skal vurdere, om borgeren er omfattet af personkredsen, der kan modtage støtte efter reglen om socialpædagogisk støtte. Dette gælder både ved ansøgninger om støtte, og når kommunen følger op på, om borgeren stadigvæk er omfattet af personkredsen, som kan modtage socialpædagogisk støtte. Det fremgår således af principmeddelelse 6-18, at kommunen kan henvise til samfundets almene tilbud. Hvis borgerens hjælpebehov kan dækkes via andre tilbud, er borgeren ikke omfattet af personkredsen, som kan modtage socialpædagogisk støtte. Dette fordi borgeren allerede via kommunens tilbud er kompenseret i forhold til sit støttebehov.

Dette kræver dog, at kommunen forklarer og begrundes, hvad tilbuddet kan hjælpe borgeren med, og at kommunen undersøger, om borgeren rent faktisk er i stand til at benytte tilbuddet. Dette følger også af kommunens oplysningsforpligtelse jf. retssikkerhedslovens § 10.

Vi har hjemvist de klagesager, hvor kommunen henviser til andre tilbud, men hvor kommunen ikke har undersøgt, hvad tilbuddet indeholder, om tilbuddet dækker lige præcis det støttebehov, borgeren har, eller om borgeren rent faktisk er i stand til at benytte tilbuddet. Vi har stadfæstet de afgørelser, hvor kommunen har godtgjort, at borgeren kan benytte samfundets almene tilbud, og at disse tilbud dækker borgerens støttebehov.

VIII. Ophør af støtten

Kommunen kan ophøre tidligere udmålt socialpædagogisk støtte, hvis betingelserne for at give denne støtte ikke længere er tilstede. Det vil typisk være fordi, at indsatsmålene nu er opfyldt, og borgeren ikke længere har behov for socialpædagogisk støtte. Det kan også være, fordi kommunen kan redegøre for, at borgerens hjælpebehov aktuelt består af nærmere konkrete begrænsede opgaver (fx at læse post), og at disse kan varetages via et alment tilbud, fx rådgivningstilbud i kommunen.

Der er et udvidet begrundelseskrav ved ophør af støtte, således at myndighederne skal kunne begrunde, hvilke forhold der bevirker, at borgeren – modsat tidligere vurderinger – ikke længere er i personkredsen, der kan modtage socialpædagogisk støtte.

X. Praksis - Principmeddelelser

Personkreds:

Principmeddelelse 6-18:

Kommunen skal yde socialpædagogisk støtte til borgere med betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne og borgere med særlige sociale problemer, som medfører et behov for hjælp, omsorg, støtte eller optræning og hjælp til udvikling af færdigheder.

Det er ikke en betingelse, at den betydelige funktionsnedsættelse eller de særlige sociale forhold er varige, eller at borgeren har en diagnose. Socialpædagogisk støtte kan bevilges samtidig med, at borgerens forhold er under afklaring, fx fordi behandlingsmulighederne ikke er udtømte, at borgeren er under helbredsmæssig udredning, eller fordi uddannelses- og beskæftigelsesmuligheder ikke er afklaret.

Socialpædagogisk støtte kan bevilges til borgere, der har ressourcer til at kunne klare sig selv på nogle områder, men samtidig har behov for hjælp på andre områder.

Hjælpen skal ydes uanset borgerens boform – altså også til borgere, der bor på plejehjem eller i lignende boformer – og kan ydes i kombination med anden støtte, men kommunen er ikke forpligtet til at yde hjælpen i form af en fast og kontinuerlig støtteperson. Hjælpen skal tage udgangspunkt i den enkeltes individuelle situation med respekt for den enkeltes egne behov og ressourcer.

....

Særlige sociale problemer kan fx være misbrug og hjemløshed, der fører til, at borgeren ikke er i stand til at benytte sig af samfundets tilbud og muligheder. Der skal være tale om, at borgerens livsudfoldelse er begrænset i et sådant omfang, at han/hun ikke kan leve et liv på lige fod med andre.

Om sproglige problemer kan føre til, at en person "har et særligt socialt problem", må bero på en vurdering af omfanget af det afledte behov for støtte, og i hvilket omfang de manglende sprogkunderskaber forhindrer borgeren i at benytte sig af samfundets almindelige tilbud. Ved vurderingen må ligeledes inddrages, om borgeren kan kompenseres på anden vis, fx ved tilbud om sprogundervisning og/eller almindelig tolkebistand.

Ved almindelig tolkebistand forstås tolkning af breve og hjælp til kommunikation i enkeltstående situationer – eksempelvis møder med offentlige myndigheder – hvor det skal sikres, at borgeren har opnået fuld forståelse af en samtale eller lignende. Der kan således ikke henvises til brugen af almindelig tolkning, når de sproglige problemer er af en sådan karakter, at borgeren ikke selvstændigt kan begå sig i almindelige dagligdags situationer.

Udmåling

Principmeddelelse 29-17:

Kommunen skal efter serviceloven tilbyde den nødvendige socialpædagogiske støtte til aktiviteter, så borgere med betydelig nedsat funktionsevne eller særlige sociale problemer så vidt muligt er i stand til at leve og udfolde sig på lige fod med andre. Det gælder uanset boform.

Kompensationsprincippet betyder, at kommunen altid skal vurdere, om borgeren allerede er kompenseret for sit behov for hjælp. I vurderingen skal kommunen inddrage, hvilken hjælp borgeren allerede modtager, og om borgeren dermed er tilstrækkeligt kompenseret.

Når kommunen skal afgøre, om borgeren er omfattet af personkredsen til socialpædagogisk støtte, skal kommunen vurdere, om den hjælp, der søges om, falder ind under den form for støtte, der er omfattet af bestemmelsen om socialpædagogisk støtte, og om det er borgerens betydelige funktionsnedsættelse eller særlige sociale problemer, der er årsag til, at borgeren har behov for støtten.

Kommunen skal også afklare formålet med den aktivitet, der søges om støtte til. Dette skal ske i samarbejde med borgeren, værgeren eller andre, der er relevante at inddrage i oplysningen af borgerens støttebehov.

I kommunens vurdering indgår, om aktiviteten bidrager til at udvikle borgeren, til at fastholde borgerens egen identitet, eller til at borgeren opnår en mere aktiv livsudfoldelse.

Det er ikke en betingelse, at støtten udvikler borgerens funktionsniveau, men det kan indgå i vurderingen. Derudover indgår, om aktiviteten understøtter en selvstændig tilværelse, og/eller om borgeren får mulighed for aktiv deltagelse i samfundet på lige fod med andre.

Kommunen kan tage hensyn til, om borgeren med eller uden socialpædagogisk støtte opnår formålet med aktiviteten på anden vis og derfor er kompenseret for sit støttebehov. Kommunen kan kompensere borgeren med den aktivitet, der er integreret i et botilbud, når aktiviteten efter en konkret vurdering tilgodeser borgerens behov.

Principmeddelelse 60-15:

Kommunen skal yde den nødvendige hjælp og støtte efter servicelovens regler om socialpædagogisk støtte, så borgere med betydelig nedsat psykisk og fysisk funktionsevne eller særlige sociale problemer så vidt muligt er stand til at leve og udfolde sig som andre, der ikke har en funktionsnedsættelse. Dette gælder også, når borgere skal have støtte ved ophold uden for hjemmet. Støtten er uafhængig af boform.

Kommunen kan blandt andet bevilge støtte i form af socialpædagogiske hjælpere, der følger med borgeren på ophold uden for hjemmet.

Kommunen skal foretage en konkret og individuel vurdering af den enkelte borgers behov for hjælp til socialpædagogisk støtte ved ophold uden for hjemmet.

Hjælp ved ophold uden for Danmark skal vurderes efter udlandsbekendtgørelsen.

Afgørelser efter serviceloven skal træffes på baggrund af faglige og økonomiske hensyn.

Kommunen kan have generelle vejledende serviceniveauer i forhold til socialpædagogisk støtte uden for hjemmet. Kommunen kan f.eks. fastsætte nærmere retningslinjer for, hvordan den socialpædagogiske støtte uden for hjemmet skal varetages, herunder at borgerens eventuelle botilbud skal varetage den socialpædagogiske støtte ved ophold uden for botilbuddet.

Et serviceniveau indebærer, at den enkelte kommune kan fastsætte nogle vejledende retningslinjer om, hvilken type hjælp der typisk gives i forhold til bestemte typer af behov eller målgrupper.

Kommunen er bundet af serviceniveauet i relation til iagttagelse af ligebehandlingsprincippet. Et eventuelt serviceniveau skal dog fraviges, hvis borgerens behov efter en konkret og individuel vurdering nødvendiggør det. Kommunen skal begrunde en fravigelse fra serviceniveauet i såvel nedadgående som opadgående retning.

Kommunen kan ikke undlade at opfylde servicelovens bestemmelser om hjælp og støtte til borgere med betydelig nedsat fysisk og psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer med henvisning til, at kommunen ikke har en servicestandard, der giver mulighed for at bevilge socialpædagogisk støtte uden for hjemmet f.eks. i forbindelse med ferieophold.

Kommunen skal inddrage det forhold, at borgeren modtager anden støtte.

Kommunen skal vurdere, om borgeren allerede er kompenseret i forhold til ansøgningen om støtte uden for hjemmet. Kommunen skal i denne vurdering inddrage, om borgeren modtager socialpædagogisk støtte til ophold uden for boligen som en integreret del af et botilbud, eller om borgeren modtager anden støtte i forbindelse med ophold uden for hjemmet.

Kommunen skal sikre, at borgere ikke bliver dobbeltkompenseret.

Hjemmeboende voksne børn

Principmeddelelse 39-09

Serviceovens bestemmelse om afløsning og aflastning finder alene anvendelse, når en ægtefælle, forældre eller andre nære pårørende tilkendegiver at ville passe en person med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne.

En hjemmeboende voksen, der ikke har nære pårørende, som tilkendegiver at ville passe vedkommende, har krav på personlig hjælp, omsorg og pleje efter serviceovens bestemmelse herom samt den øvrige sociale lovgivning.

I den konkrete sag havde den hjemmeboende ret til hjælp 24 timer i døgnet.

Tilrettæggelsen af støtte

Principmeddelelse 21-18:

Socialpædagogisk støtte og midlertidigt botilbud

Personkredsen for socialpædagogisk støtte efter serviceoven omfatter borgere med betydelig nedsat funktionsevne, der som følge heraf har behov for hjælp, omsorg eller støtte.

Personkredsen for et midlertidigt botilbud efter serviceoven omfatter borgere med en betydelig nedsat funktionsevne, der har behov for omfattende hjælp til almindelige, daglige funktioner. Hvis borgeren opfylder disse betingelser, vil vedkommende være berettiget til et midlertidigt botilbud.

Derudover omfatter personkredsen i serviceovens bestemmelse om midlertidige botilbud også borgere med en nedsat funktionsevne, der har behov for pleje eller behandling, og som på grund af disse vanskeligheder ikke kan klare sig uden støtte, men som ikke har behov for omfattende hjælp i dagligdagen.

Kommunen skal undersøge, om det rent faktisk er muligt at levere den socialpædagogiske støtte til borgeren under borgerens aktuelle boligmæssige rammer. Hvis borgeren ikke selv kan skabe de rammer, der er nødvendige for at kunne modtage støtten, skal kommunen sørge for, at rammerne for at levere støtten er til stede. Det betyder, at kommunen skal hjælpe borgeren i forhold til at finde indkvartering eller en bolig. Det er fordi, kommunen skal sikre, at borgeren får en sammenhængende og helhedsorienteret indsats, der modsvarer borgerens behov. Det er dog ikke ensbetydende med, at kommunen er forpligtet til at skaffe en lejlighed til borgeren, hvis den bevilgede støtte kan leveres på anden vis.

Hvis kommunen kan konstatere, at rammerne for at levere den nødvendige støtte ikke er til stede, og det ikke uden videre er muligt at hjælpe borgeren i forhold til at finde en bolig eller indkvartering, vil borgeren være berettiget til et midlertidigt botilbud, indtil kommunen har sørget for, at borgeren kan få leveret den nødvendige hjælp på anden vis. I sådanne tilfælde vil et tilbud om et midlertidigt botilbud være den eneste måde, kommunen kan levere den nødvendige hjælp på og dermed leve op til sin omsorgsforpligtelse i serviceoven.

Principmeddelelse 76-17:

Kommunens beslutning om hvem, der skal udføre et tilbud om støtte eller hjælp efter serviceoven, er som udgangspunkt faktisk forvaltningsvirksomhed. Hvis beslutningen er væsentlig indgribende for borgeren, er der imidlertid tale om en afgørelse, som borgeren kan klage over til Ankestyrelsen. Det er kommunen, der skal tage stilling til, om beslutningen om valg af leverandør er faktisk forvaltningsvirksomhed eller en afgørelse.

Det er den voksne borger, som har en funktionsnedsættelse, der er part i sager om hjælp og støtte efter serviceoven og har de rettigheder, der følger af partsstatus, herunder klageret.

I sager om aflastning og afløsning efter serviceloven er nære pårørende, som ønsker aflastning eller afløsning, som udgangspunkt også part i sagen.

Kommunen vælger hvem, der skal udføre det tilbud om støtte, som er bevilget

Kommunen har ansvaret for og beslutter, hvordan den skal planlægge og udføre sine opgaver på det sociale område. Kommunen vælger hvem, der skal udføre det tilbud om støtte, som er bevilget til borgeren. Beslutningen om hvem, der skal levere hjælpen efter serviceloven, er som udgangspunkt faktisk forvaltningsvirksomhed.

Kommunen er forpligtet til at sikre, at støtten er tilrettelagt på en sådan måde, at borgeren får opfyldt sit behov for hjælp, og borgeren reelt kan modtage støtten, da formålet med støtten ellers ikke kan opfyldes. Hvis borgeren nægter at modtage nødvendig bevilget støtte, skal kommunen undersøge baggrunden herfor. Borgeren har stadigvæk behov for hjælpen, selvom borgeren ikke vil modtage denne. Et eksempel kan være, at den valgte leverandør - på trods af flere forsøg på at levere socialpædagogisk støtte - ikke formår at etablere den fornødne kontakt til en borger, som har massive angstproblemer. Kommunen bør som følge af sin omsorgsforpligtelse reagere hurtigt og overveje, om leverandøren har den nødvendige fagkundskab i forhold til borgerens funktionsnedsættelse.

Hvis borgeren ønsker en anden leverandør, fordi borgeren har hørt godt om denne, og der ikke er oplysninger om, at den valgte leverandør ikke kan levere hjælpen, har kommunen ikke pligt til at yde et nyt tilbud. Borgeren kan derfor ikke fremtvinge et frit valg af leverandør ved blot at nægte at tage imod kommunens tilbud om hjælp.

Hvis beslutningen om hvem, der skal udføre støtten eller hjælpen, er væsentlig indgribende for borgeren, er der tale om en afgørelse, som borgeren kan klage over til Ankestyrelsen. Ankestyrelsen kan alene tage stilling til, om borgeren får den tilstrækkelig hjælp ved den valgte leverandør. Ankestyrelsen kan ikke i sin prøvelse pege på en anden leverandør.

Det er kommunen, der skal tage stilling til, om beslutningen om valg af leverandør er faktisk forvaltningsvirksomhed eller en afgørelse. Denne vurdering er en afgørelse i forvaltningslovens forstand, som kan påklages til Ankestyrelsen.

Grænseflade til praktisk hjælp

Principmeddelelse 10-19:

Servicelovens bestemmelse om socialpædagogisk støtte

Kommunen skal yde socialpædagogisk støtte til borgere med betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne og borgere med særlige sociale problemer, som medfører et behov for hjælp, omsorg, støtte eller optræning og hjælp til udvikling af færdigheder.

Socialpædagogisk støtte bevilges til borgere, der har ressourcer til at kunne klare sig selv på nogle områder, men samtidig har behov for hjælp på andre områder. Bestemmelsen kan også anvendes til opgaver i forbindelse med egenomsorg, hvor borgeren ikke har ressourcer til at klare sig selv.

Hvilken bestemmelse skal hjælpen bevilges efter?

Modsat bestemmelsen om korterevarende rehabiliteringsforløb er der i bestemmelserne om personlig pleje og praktisk hjælp eller socialpædagogisk støtte ikke et krav om, at borgeren skal kunne forbedre sine evner til at varetage opgaverne eller have potentiale til at kunne udvikle sine færdigheder.

Kommunen skal først og fremmest undersøge, hvad formålet med hjælpen er, herunder hvilken type opgave der skal bevilges hjælp til.

Hvis formålet med hjælpen er, at borgeren skal have udført en opgave, der er af rent praktisk karakter, f.eks. rengøring, skal hjælpen bevilges efter bestemmelsen om personlig pleje og praktisk hjælp, uanset hvad borgerens hjælpebehov mere konkret består i, eller om borgeren kan deltage i udførelsen af opgaven. Det betyder, at hvis borgeren har behov for personlig pleje og praktisk hjælp i form af motivering og guidning af en hjælper ved udførelse af opgaverne, skal hjælpen bevilges efter bestemmelsen om personlig pleje og praktisk hjælp.

Hvis der er tale om personlig pleje eller praktiske opgaver, skal kommunen vurdere, om et rehabiliteringsforløb kan nedsætte behovet for hjælp.

Motivering og guidning ved udførelse af de praktiske og personlige opgaver kan gives efter servicelovens bestemmelse om personlig pleje og praktisk hjælp, når det har sammenhæng med udførelsen af opgaven. Det gælder i de tilfælde, hvor den motiverende snak, guidning m.v. om hjælpeopgaven (f.eks. rengøring, bad m.v.) også har forbindelse til selve udførelsen af den praktiske og personlige opgave. Hjælperen er som udgangspunkt til stede under opgaven.

Hvis der er tale om opgaver, som ikke hører under bestemmelsen om personlig pleje eller hjælp til praktiske opgaver, skal kommunen overveje, om der er et hjælpebehov efter servicelovens bestemmelse om socialpædagogisk støtte. Det kan f.eks. være hjælp til posthåndtering, økonomi, planlægning af struktur i hverdagen, egenomsorg m.v. Hjælperen behøver ikke nødvendigvis at være til stede under udførelsen af de enkelte opgaver.

Grænseflade til ledsagerordningen

Principmeddelelse 52-15:

Der er ikke hjemmel i servicelovens bestemmelse om ledsagelse til, at borgere med funktionsnedsættelse selv kan vælge at anvende ordningen til aktiviteter, der er lægeordineret - eksempelvis fysioterapi i form af bassintræning eller ridefysioterapi.

Det følger af forarbejderne til servicelovens § 97 om ledsagelse, at formålet med ordningen er, at det skal medvirke til integration i samfundet af borgere med betydelig og varigt nedsat funktionsevne ved at give borgerne mulighed for at deltage i selvvalgte fritidsaktiviteter. Borgere med funktionsnedsættelse skal kunne deltage i kulturelle og sociale aktiviteter uden at skulle bede familie eller venner om hjælp.

Hverken forarbejderne til bestemmelsen eller vejledningen hertil understøtter at udvide ledsageordningen til at omfatte aktiviteter, der er lægeordineret, selvom borgeren selv vælger det eller er glad for aktiviteten.

I den konkrete sag var borgeren berettiget til hjælp efter servicelovens § 85 om socialpædagogisk støtte, da han havde en betydelig nedsat fysisk funktionsevne og havde behov for hjælp i omklædningsrummet samt guidning og støtte i vandet i forbindelse med lægeordineret bassintræning.

Grænseflade til behandling

Principmeddelelse 63-17:

Socialpædagogisk støtte spænder over et bredt spektrum af ydelser og kan f.eks. bestå af vejledning, rådgivning og hjælp til at udføre dagligdagens gøremål. Hjælpen bør tage sigte på hjælp til selvhjælp både på det personlige og praktiske plan. For borgere med meget betydelig funktionsnedsættelse kan den personlige omsorg være et mål i sig selv. Også meget intensiv og omsorgsbetinget støtte kan ydes i form af socialpædagogisk støtte.

Samtaler om håndtering af følelser og tanker kan bevilges som socialpædagogisk støtte, hvis det er en del af borgerens behov for eksempelvis guidning og støtte på det personlige og praktiske plan, kommunikation med det offentlige og/eller at skabe struktur i hverdagen. Hvis der derimod er tale om håndtering af følelser og tanker eksempelvis i forhold til hændelser i fortiden, kan hjælpen ikke bevilges som socialpædagogisk støtte.

Det er derfor afgørende om socialpædagogisk støtte i form af samtaler om, f.eks. håndtering af følelser og tanker knytter sig til behov hos borgeren, der er i overensstemmelse med formålet med socialpædagogisk støtte.

Hvis formålet med samtalerne er f.eks. at yde hjælp til selvhjælp både på det personlige og praktiske plan til at udføre dagligdagens gøremål eller har et mere omsorgsmæssigt sigte, falder samtalerne inden for rammerne af socialpædagogisk støtte.

Har samtalerne primært sigte på at afklare følelser og tanker, der er rettet mod den indre psykiske tilstand, hvor støttebehovet er af overvejende terapeutisk karakter med behov for traditionel psykiatrisk og/eller psykologfaglige kompetencer, ligger det uden for formålet med bestemmelsen. Disse situationer kræver særlige kompetencer og er ikke alene af omsorgsmæssig karakter. Behovet for hjælp skal hér vurderes efter reglerne i anden lovgivning, herunder sundhedsloven.

Hvis en borger med f.eks. Obsessive Compulsive Disorder (OCD) har behov for støtte til at udvikle færdigheder til at åbne døre eller andre handlinger, som den psykiske lidelse forhindrer vedkommende i, vil der kunne bevilges socialpædagogisk støtte hertil. Støtten skal konkret bruges til guidning af konkrete handlinger på trods af den psykiske lidelse.

Har samme borger behov for støtte til samtaler om årsagen til borgerens handlinger, som den psykiske lidelse er skyld i, vil der her være tale om støtte af terapeutisk karakter, der falder udenfor anvendelsesområdet for socialpædagogisk støtte.

XI. De konkrete sager

Vi har behandlet i en række sager om socialpædagogisk støtte til dette tematiserede møde. Sagerne er udvalgt for at belyse vores almindelige praksis på området og omfatter derfor også sager, hvor vi er enige i kommunernes afgørelser, da den type af sager sjældent vil blive udtaget til principiel behandling.

Sagerne er grupperede i overordnede fire overordnede temaer; personkreds, formål, egnethed og egenbetaling.

Personkreds

Sag nr. 1. Stadfæstelse. Borgeren oplever på baggrund af sin funktionsnedsættelse behov for støtte til håndtering af stress, sanseforstyrrelser og sanseintegrationsproblemer samt indkøb, ansøgning om boligstøtte og håndtering af post. Hvad angår håndteringen af stress, sanseforstyrrelser og sanseintegrationsproblemer har kommunen tilstrækkeligt begrundet, hvordan borgeren har mulighed for at blive kompenseret via et selvvisiterende selvforståelsesforløb, hvor der er fokus på en mere optimal energiforvaltning, forståelse for egne følelsesmæssige reaktioner mv. I forhold til indkøb har kommunen tilstrækkeligt begrundet, hvordan borgeren på egen hånd, dog ved brug af forskellige hjælpemidler, kan foretage indkøb på egen hånd. Vedrørende ansøgning om boligstøtte ligger vi vægt på, at kommunerne er forpligtet til at vejlede borgere på hele det sociale område, herunder at konkret vejledning i sager om

boligstøtte påhviler Udbetaling Danmark. Vi henviser til principperne, som følger af principmeddelelse 95-16. For så vidt angår posthåndtering har kommunen henvist til, at borgeren kan kompenseres via et alment tilbud, og der er ikke oplysninger i sagen, der kan begrunde, at det ikke vil være muligt.

Sag nr. 2. Stadfæstelse. Borgeren ønsker socialpædagogisk ledsagelse til og fra træning med fysioterapeut samt støtte under træning. Vi vurderer, at borgeren ikke har ret til socialpædagogisk ledsagelse til ikke-selvvalgte aktiviteter. Borgeren er i stand til at benytte sig af flextrafik, og det forhold, at det vil være mere fleksibelt for borgeren at blive transporteret i egen bil, kan ikke medføre et andet resultat. Vi vurderer videre, at borgeren ikke har ret til socialpædagogisk støtte under træning med fysioterapeut, jf. princippet om sektoransvarlighed.

Sag nr. 3. Stadfæstelse. Borgerens konkrete behov for støtte til praktiske opgaver er ikke omfattet af bestemmelsen om socialpædagogisk støtte. Kommunen har i øvrigt iagttaget helhedsprincippet og taget stilling til borgerens støttebehov efter reglerne om personlig pleje og praktisk hjælp. Hvad angår støtte til posthåndtering, struktur og planlægning er borgeren bevilget støtte efter reglerne om individuel og tidsbegrænset socialpædagogisk støtte. Vi bemærker, at vi ikke har kompetence til at tage stilling til den del af kommunens afgørelse, der vedrører individuel og tidsbegrænset socialpædagogisk støtte efter servicelovens § 82 b.

Sag nr. 4. Stadfæstelse. Borgeren ønsker på grund af sin psykiske funktionsnedsættelse støtte til selvforståelse og samtaler om sin følelsesmæssige situation. Allerede fordi borgeren er bevilget hjælp til selvforståelse efter andre regler, stadfæster vi kommunens afgørelse herom. Vi bemærker, at vi ikke har kompetence til at tage stilling til den del af kommunens afgørelse, der vedrører individuel og tidsbegrænset socialpædagogisk støtte efter servicelovens § 82 b. Hvad angår samtaler om den følelsesmæssige situation lægger vi vægt på de konkrete oplysninger om borgerens samtalebehov sammenholdt med principperne, som følger af principmeddelelse 63-17.

Sag nr. 5. Stadfæstelse. Borgeren ønsker en sovende nattevagt i hjemmet grundet tendens til at dissociere om natten. Borgeren har dog mulighed for at anvende telefonvagt hele natten, og vagten kan møde fysisk op ved akut opståede behov. Det er også muligt for støttepersonerne at finde borgeren ved ophold uden for hjemmet, da borgeren anvender smartwatch med gps og opkaldsfunktion. Vi bemærker i øvrigt, at der efter praksis kun kan bevilges hjælp til konkrete opgaver og ikke den blotte tilstedeværelse af en støtteperson.

Sag nr. 6. Stadfæstelse. Borgeren ønsker med udgangspunkt i sin psykiske funktionsnedsættelse støtte til struktur og overblik, egenomsorg og håndtering af hverdagslivet generelt. Kommunen finder, at borgerens behov og for støtte kan imødekommes via Åben Fleksibel Rådgivning, og borgeren vil blive kontaktet herfra. Vi stadfæster kommunens afgørelse om, at borgerens behov kan imødekommes via Åben Fleksibel Rådgivning, da der ikke er oplysninger om, at borgeren ikke kan benytte sig af tilbuddet efter introduktion.

Sag nr. 7. Hjemvisning. Borgeren lider af spastisk lammelse og er blind og deltager ugentligt i goalball som fritidsaktivitet. Hun har ansøgt om socialpædagogisk støtte til deltagelse i træningen, fordi hun kan opleve at gå i panik, hvis hun bliver overstimuleret. Der er ikke tilstrækkeligt med oplysninger der understøtter kommunens vurdering af, at borgeren er kompenseret med sin ledsageordning og hjælp fra træneren og herudover har mulighed for at bruge ledsagelsen på en anden aktivitet.

Sag nr. 8. Hjemvisning. Med udgangspunkt i sagens oplysninger om borgerens funktionsnedsættelse har vi ikke tilstrækkelig vished for, at borger kan varetage egne interesser. Vi hjemviser derfor sagen til, at kommunen skal iværksætte en sag om værgemål ved Familieretshuset. Kommunen er under sagens behandling ved Familieretshuset iagttage sin omsorgspligt over for borgeren.

Sag nr. 9. Hjemvisning. Kommunen vurderer, at borgeren ikke har ret til socialpædagogisk støtte til håndtering af post og økonomi. Kommunen henviser til, at borgeren ikke kan varetage egne interesser, hvorfor der er behov for et økonomisk- og personligt værgemål. Retten har dog vurderet, at borgeren kan varetage egne interesser. Kommunen har derefter genvurderet sagen og kommet frem til, at det er en anden afdeling, der skal tage stilling til borgerens socialpædagogiske støttebehov, da borgeren er udviklingshæmmet. Kommunen har samtidig fastholdt, at borgeren således ikke har ret til socialpædagogisk støtte fra den respektive afdeling. Vi hjemviser sagen, da kommunen har ansvaret for at oplyse sociale sager tilstrækkeligt – dette uanset kommunens organisatoriske opdeling.

Sag nr. 10. Stadfæstelse og hjemvisning. Borgeren bliver kompenseret for støtte til udarbejdelse af indkøbslister, indkøb og tøjvask via sin STU. Vi finder derfor ikke grundlag for, at kommunen, med udgangspunkt i principmeddelelse 10-19, skal undersøge borgerens støttebehov nærmere. Borgeren bliver også kompenseret i forhold til håndtering af økonomi via sin STU, men på grund af konkrete oplysninger i sagen, bemærker vi vigtigheden af, at kommunen skal iværksætte en sag om evt. beskikkelse af økonomisk værgemål via Familieretshuset. Hvad angår socialpædagogisk støtte til tunge samtaler, finder vi, at hjælpen ikke vedrører et eller flere konkrete formål, som relaterer sig til reglerne om socialpædagogisk støtte - vi henviser til principmeddelelse 63-17. Vi finder dog grundlag for at hjemvise den del af afgørelsen, der omhandler hjælp til at komme op om morgenen, da oplysningerne fra kommunen og STU'en er modstridende.

Sag nr. 11. Hjemvisning og stadfæstelse. Sagen er ikke tilstrækkeligt oplyst til, at vi kan afgøre, om borgeren på grund af sin betydelig funktionsnedsættelse har behov for praktisk hjælp, hvorfor vi hjemviser denne del af sagen til kommunen, som skal foretage en ny faglig vurdering af borgerens eventuelle behov for hjælp til praktiske opgaver. Borgeren ønsker med udgangspunkt i sin psykiske funktionsnedsættelse støtte til at indgå i sociale relationer, til at varetage kontakten med offentlige instanser og til at forvalte sin energi. Allerede fordi borgeren er bevilget hjælp til at indgå i sociale relationer, til at varetage kontakten med offentlige instanser og til at forvalte sin energi efter andre regler, stadfæster vi kommunens afgørelse herom. Vi bemærker, at vi ikke har kompetence til at tage stilling til den del af kommunens afgørelse, der vedrører individuel og tidsbegrænset socialpædagogisk støtte efter servicelovens § 82 b.

Sag nr. 12. Hjemvisning og stadfæstelse. Kommunen giver afslag på socialpædagogiske støtte, da den vurderer, at borgeren ikke er i personkredsen for socialpædagogisk støtte. Vi vurderer, at sagen ikke er tilstrækkeligt oplyst til, at vi kan vurdere, om borgeren er i personkredsen i forhold til konkrete behov for støtte til prioritering og handling på vigtige gøremål og til at få sat rengøring i system samt støtte til tidsbestilling til psykolog. Vi stadfæster afslag på socialpædagogisk støtte til psykoedukation samt ventilerende samtaler og samtaler om, hvordan borgeren skal passe på og hjælpe sig selv, da dette ikke hører under formålet med socialpædagogisk støtte.

Formål

Sag nr. 13. Stadfæstelse dog med ændret begrundelse. Borgeren søger om at få dækket udgiften til et højskoleophold, da højskoleophold opleves som særligt udviklende. Der kan dog ikke ydes støtte til

dækning af egenbetaling for ophold på højskoler efter reglerne om socialpædagogisk støtte. Begrundelsen er, at reglerne om socialpædagogisk støtte tager sigte på at yde naturalhjælp til personer med betydelig nedsat funktionsevne eller særlige sociale problemer. Vi bemærker i øvrigt, at tilskud til lærertimer, praktisk medhjælp, specialpædagogisk bistand mv. ydes efter reglerne i lov om folkehøjskoler.

Sag nr. 14. Hjemvisning. Kommunen ophører den socialpædagogiske støtte, da borgeren flytter og/eller aflyser aftalerne med den socialpædagogiske støtte. Vi vurderer, at sagen ikke er tilstrækkeligt oplyst til, at vi kan vurdere, om borgeren fortsat har behov for hjælp, som hører under formålet med socialpædagogisk støtte, herunder mangler der oplysninger om, hvordan støtten i givet fald kan tilrettelægges under hensyn til borgerens betydelige funktionsnedsættelse og særlige sociale problemer.

Udmåling

Sag nr. 15. Stadfæstelse. Borgeren ønsker yderligere socialpædagogisk støtte og en anden leverandør, end den leverandør som er udpeget af kommunen. Vi vurderer, at borgerens konkret angivne hjælpebehov kan kompenseres med de 5 timers ugentlig støtte, som er bevilget af kommunen. Vi forudsætter, at kommunen efterfølgende tager stilling til borgerens eventuelle behov for støtte til følelsesmæssig regulering og sociale relationer. Vi vurderer også, at den af kommunen udpegede leverandør af socialpædagogisk støtte har de fornødne faglige kompetencer til at levere den socialpædagogiske støtte, så borgeren reelt kan modtage støtten.

Sag nr. 16. Stadfæstelse. Borgeren lider af nervøs spisevægring, angst og depression, og er efter endt behandlingsforløb i psykiatrien udskrevet til egen bolig. Borgeren afventer nu en ledig plads på et midlertidigt botilbud, og kommunen har bevilget socialpædagogisk støtte til borgeren i eget hjem i mellemtiden. Der er ikke grundlag for at tilsidesætte kommunens vurdering af, at der ikke er behov for udmåling af yderligere tid til støtte til de konkrete opgaver i mellemtiden, også selvom borgeren er vurderet til at være omfattet af personkredsen for et midlertidigt botilbud.

Sag nr. 17. Stadfæstelse. Borgeren er bevilget socialpædagogisk støtte 1 time ugentligt til diverse ADL opgaver, men mener, at det er for svært og stressende at nå opgaverne på den udmålte tid, og at kommunen ikke har undersøgt hans forhold tilstrækkeligt. Der er ikke grundlag for at tilsidesætte kommunens vurdering af, at der ikke er behov for at udmåle yderligere tid til støtte. Kommunen har spurgt leverandøren, der oplyste, at borgerens behov kan dækkes. Kommunen har også spurgt borgeren selv, der oplyser, at opgaverne som regel kan nås. Kommunen har også inddraget aktuelle oplysninger om borgerens forhold.

Sag nr. 18. Stadfæstelse. Kommunen bevilger yderligere socialpædagogisk støtte fra eget hjemmevejlederkorps. Borgeren ønsker støtteforløb hos anden leverandør og mener ikke, at borgeren kompenseres for sit støttebehov med den bevilgede støtte. Vi vurderer, at der ikke er konkrete oplysninger, som medfører, at borgeren ikke kan få sit støttebehov opfyldt med fleksibelt tilrettelagt socialpædagogisk støtte to dage om ugen. Vi forudsætter, at der foretages en konkret vurdering af behovet for støtte fra gang til gang. Vi finder, at der ikke er grundlag for at antage, at borgeren ikke kan modtage socialpædagogisk støtte via Borgercenter handicaps interne hjemmevejlederkorps, og at der ikke kan etableres et samarbejde mellem borgeren og leverandøren med henblik på at sikre, at borgeren modtager den bevilgede støtte.

Sag nr. 19. Stadfæstelse. Kommunen nedsætter borgerens hjælp fra trin 7 til trin 5. (Hvert trin svarer til 50 minutters hjælp). Borgeren har hidtil brugt bostøtten til at ledsage ham til biblioteket, hvor bostøtten blot

venter, til borgeren er færdig med at læse aviser mv. Derefter ledsager bostøtten borgeren til tre forskellige butikker, hvor borgeren handler ind. Vi er enig med kommunen i, at borgeren skal bruge sin ledsageordning til besøg på biblioteket. Vi er enige med kommunen i, at borgeren kan handle nødvendige dagligvarer i en butik. Der er ikke grundlag for udmåling af støtten på trin 7.

Leverandørvalg

Sag nr. 20. Stadfæstelse. Borgeren er bevilget et aflastningsophold på et midlertidigt botilbud, hvor personalet på grund af borgerens funktionsnedsættelse har store vanskeligheder med at ledsage ham uden for huset, da han ikke ønsker kontakt til personalet. Borgerens mor/værge har derfor reelt påtaget sig denne funktion og ønsker nu at blive kompenseret for dette, fordi hun mener, at personalet ikke er i stand til at varetage opgaven. Der er ikke grundlag for dette, fordi støtte til ledsagelse skal leveres af botilbuddet som en del af bevillingen, og at borgeren ellers vil blive dobbeltkompenseret for sit behov. Kommunen skal dog tage stilling til, om botilbuddet er egnet til borgeren.

Sag nr. 21. Stadfæstelse. Borgeren klager over kommunens valg af leverandør, da borgeren ønsker at fortsætte sin tidligere leverandør af socialpædagogisk støtte, som han har haft en relation til siden barndommen, og som yder støtte ud over den bevilgede hjælp. Vi stadfæster afgørelsen om valg af leverandør, da kommunen har peget på en leverandør, som har de faglige kompetencer til at levere tegnsprogs bostøtte. Der er ikke oplysninger om, at der ikke kan etableres kontakt, så borgeren kan modtage den bevilgede hjælp.

Sag nr. 22. Stadfæstelse og hjemvisning. Borgeren er 18 år og har startet ophold på et midlertidigt botilbud. Han har behov for socialpædagogisk støtte under ledsagelse til bl.a. tandlæge og høre- og øjenklinik og lignende behandlingsformål, og botilbuddets personale skal sørge for at ledsage ham. Borgerens mor/værge vil gerne ansættes som støtte, fordi hun har fulgt borgeren til behandlinger gennem hele hans liv og skal træffe sundhedsmæssige beslutninger på hans vegne. Der er ikke grundlag for at tilsidesætte kommunens vurdering af, at borgeren får sit behov dækket af personalet, og kommunen skal sikre sig, at borgeren ikke bliver dobbeltkompenseret for det samme støttebehov. Botilbuddet har redegjort for, hvilke behandlingssteder man i medfør af bevillingen yder ledsagelse til. Borgeren har dog behov for ledsagelse til et par steder, som ifølge botilbuddet kræver yderligere bevilling eller anden støtte. Kommunens ses ikke at have forholdt sig til dette, og det er derfor uklart, om borgerens behov er dækket.

Sag nr. 23. Hjemvisning og stadfæstelse. Borgeren er bl.a. diagnosticeret med demens og kognitive forstyrrelser og lammelse efter en hjerneblødning. Der er ikke oplysninger nok til at vurdere, om borgerens hjælpebehov kan dækkes af personalet på plejecentret og af hans pårørende. Der er herudover ikke taget konkret stilling til borgerens behov for ledsagelse til selvvalgte aktiviteter uden for centret og til undersøgelser på hospitalet. Borgeren har ikke behov for socialpædagogisk støtte til at træne/vedligeholde talefærdigheder efter endt træningsforløb.

Sag nr. 24. Stadfæstelse og hjemvisning. Borgeren er 21 år og lider af infantil autisme og mental retardering, hvilket bl.a. medfører, at han som efterreaktion på situationer, hvor han bliver utryg og stresset, gemmer sig og fremprovokerer opkastning. Borgerens forældre har ansøgt om at få dækket udgifter til et forløb i Center for Autisme med henblik på hjælp til at håndtere problemet. Der er ikke grundlag for at tilsidesætte kommunens vurdering af, at kommunens eget autismetilbud kan levere støtten til borgeren. Det er i strid med praksis, at kommunen har bevilget 2 x 15 minutters støtte om ugen til at starte med til at skabe en tryk relation til borgeren og herudover har henvist til, at støtten herefter skal

øges efter behov. Kommunen skal foretage en konkret og individuel vurdering af borgers fulde støttebehov, også selvom man først skal arbejde på en relation.